

Модул 9 на електронното обучение по ДДС

ОСВОБОЖДАВАНИЯ

Най-важното от курса

Това е полезно обобщение на най-съществената информация от курса.

Този курс за електронно обучение се основава на законодателството за ДДС в ЕС, което е в сила от 01.01.2020 г. (валидно за Директивата на ЕС за ДДС, Директивата на ЕС за възстановяване на ДДС и Регламента на ЕС за изпълнение за ДДС).

Този модул представлява част от по-обхватен курс по ДДС, който се състои от следните нива:

- Въведение
- Територия
- Данъчно задължено лице
- Операции
- Място на облагаемите операции
- Цифрови услуги и режим за съкратено обслужване на едно гише (MOSS)
- Данъчно събитие и данъчна основа
- Ставки
- **Освобождания**
- Право на приспадане
- Възстановяване
- Задължения

Този курс отговаря на въпроса „Какво да не се облага с данък и защо?“.

1. Учебни цели

В края на обучението вие ще:

- идентифицирате **позицията на освобождаването в Директивата за ДДС**: след като отговорите на въпросите „Кой?“, „Къде?“, „Кога?“ и „Върху какво?“, ще трябва да запитате „Какво да не се облага с данък и защо?“;
- разбирате какво е **освобождаване**: ДДС трябва да се начислява винаги когато операциите попадат в обхвата на ДДС, освен ако операцията не е освободена;

- посочват какво може да означава освобождаването за **принципа на неутралност на данъка** във веригата на доставките: ако операциите са освободени, като цяло **доставчикът не може да приспада ДДС, платен за покупките**;
- описват ролята на държавите членки във връзка с опциите, които са им предоставени от Директивата за ДДС, тъй като те могат да наложат **допълнителни условия** за освобождаването на операции;
- описват какво значение има изучаването на вашето собствено **законодателство** според принципите на хармонизацията и данъчната неутралност, разпоредбите на Общността и нуждата от предотвратяване на възможни измами, избягване на данъци или злоупотреба;
- идентифицират **различните видове освобождаване**: в държава членка, вътреобщностно, международно, като обръщате конкретно внимание върху правото на приспадане.
- Освобождаването от ДДС не означава непременно предимство, тъй като **освобождаванията** в повечето случаи **ще повлияят на правото на приспадане**.

2. Какво подлежи на освобождаване

За операции, попадащи в обхвата на данъчното облагане, ДДС трябва да бъде начисляван във всички случаи, с изключение на тези, в които операцията е освободена от данък.

Директивата за ДДС дава общ списък с освобождаванията, които може да бъдат разделени на **3 категории**:

- операции в държавите членки,
- вътреобщностни операции,
- международни операции.

За тези освобождавания трябва да бъдат изпълнени конкретни условия. От държавите членки обаче зависи дали да наложат **допълнителни условия** за операциите, подлежащи на освобождаване.

2.1. Операции в държави членки

Освобождавания на операции в държави членки включват:

- 1) **Освобождаване за дейности в обществен интерес**, като например медицински услуги, пощенски услуги, посещение на музей и др. (чл. 132 – 134).
- 2) **Освобождаване за дейности**, като например: **застраховки, финансови услуги, пощенски марки, хазарт, услуги, свързани с недвижими имоти** (чл. 135).
Свързано с освобождаването за други дейности е правото на избор дали да се

начислява данък върху определени операции: ДЧ може да позволи данъчно задължено лице да начисли ДДС, вместо да освободи от данък своите доставки (т.е. доставка на сгради, земи, отдаване под наем на недвижимо имущество...) (чл. 137).

- 3) **Оперативни освобождавания.** Например за ситуация, в която лекар продава клинична машина, за която ДДС не е подлежал на приспадане в момента на придобиването ѝ (чл. 136).

2.2. Вътреобщностни операции

Вътреобщностните операции може да бъдат разделени на три категории:

- 1) **Вътреобщностна доставка на стоки (чл. 138)**
- 2) **Вътреобщностно придобиване на стоки (чл. 140)**
- 3) **Вътреобщностен транспорт (чл. 142).**

Общото правило в рамките на общността е следното: когато стоки се доставят между държави членки, **доставката е освободена в държавата членка на отпътуване, а придобиването ще бъде обложено в държавата членка на пристигане.**

За да бъдат освободени, стоките трябва да **бъдат доставени до данъчно задължено лице или данъчно незадължено юридическо лице и трябва да бъдат изпратени от държавата членка на доставчика.**

Пример: Болница в държава членка А получава кръв от болница в държава членка Б. Тъй като доставката на кръв в ДЧ А е освободена от ДДС, вътреобщностното придобиване също ще бъде освободено от данък.

2.3. Международни операции

Международните операции включват:

- 1) **Износ:** Тази операция има за цел крайно потребление извън ДДС територията, поради което тя е освободена.
- 2) **Внос:** При внос на стоки в ЕС се дължи ДДС за внос. Не целият внос обаче се облага с данък. Пример: Внос на морски улов от риболовно предприятие.
- 3) **Третиран като износ:** Определени видове доставки на стоки и услуги за някои специфични органи, които са освободени при същите обстоятелства и поради същите причини като вноса от тези органи, освободен по чл. 143 (международна организация, дипломатически споразумения). Пример: Ирландски доставчик продава лаптопи на посолството на САЩ в Париж.
- 4) **Международен транспорт:** Освобождаване се разрешава за операции, осъществявани в ДДС територията, но са свързани с определени съдове за плаване в открито море или самолети, използвани от авиолиниите, опериращи предимно по международни маршрути.

5) Посредници: Когато са свързани с операция, подлежаща на освобождаване, услугите на посредник също се освобождават.

6) Международна търговия: За улеснение на тази търговия се прилагат освобождавания при обстоятелства, които позволяват облагането да бъде отложено.

3. Защо да освобождаваме?

Държавите членки трябва да **осигурят** правилното и ясно **прилагане на освобождаването**. Те също трябва да **предотвратяват всякакво възможно отклонение от данъчно облагане**, избягване на данъци или злоупотреба.

За да направят това, те трябва да поставят условия за начина, по който се прилага освобождаването (чл. 131).

Освобождаванията изглежда предполагат предимство за данъчно задължените лица, чиито операции са освободени. Това обаче може да **повлияе на правото на приспадане**.

Пример: Банката е данъчно задължено лице, но много от услугите, които предоставя, са освободени – това означава, че тя не може да приспада ДДС. Тя ще трябва да включи ДДС, което плаща, в цената, вместо да го начислява на клиентите си. Това означава, че включеният в цената на услугите ДДС, които банката предоставя, не може да се приспада.

Проблемът е по-малък, ако клиентът е частно лице, но за **бизнес клиенти** това означава, че те ще понесат тежестта на **ДДС, без да могат да приспаднат**, все едно са крайни потребители.

Друга причина, поради която трябва да знаете кои операции са освободени, е фактът, че това ще окаже **въздействие върху правото на доставчиците да приспаднат начисления ДДС**.

Има някои освобождавания, при които право за приспадане все пак се дава. Следователно трябва да **разграничавате различните видове освобождавания**. Вижте курса „Право на приспадане“ за повече информация по темата.

Ако операциите са освободени, доставчикът не може да приспада ДДС, платен за покупките. За **някои освободени операции** обаче доставчикът ще има **право да приспада** (чл. 169).

Това са:

- 1) **Операции в държави членки:** застрахователни и финансови операции, но само при определени конкретни условия.
- 2) **Вътреобщностни операции:** вътреобщностна доставка на стоки и вътреобщностен транспорт на стоки, включващи Азорските острови и остров Мадейра.
- 3) **Международни операции:** доставка на услуги, свързани с внос, когато стойността е включена в митническата стойност, доставката на стоки за износ, операции, третиращи като износ, международен транспорт, доставка на услуги, предоставяни от посредници, и международни търговски операции.

Достъп до неограничените курсове за електронно обучение можете да намерите чрез уебсайта EUROPA: https://ec.europa.eu/taxation_customs/eu-training/general-overview_en.

Имайте предвид, че това е кратко практическо резюме на най-съществената информация от курса. Само законодателството на Европейския съюз, публикувано в Официален вестник на Европейския съюз, се смята за автентично. Комисията не поема никаква отговорност или задължения по отношение на обучението.

ДДС – Освобождания: най-важното от курса Юни 2020 г./*Актуализирано с оглед оттеглянето на Обединеното кралство, 2019 г.